

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Sabinu la expeditorii foiei, pe afară la a. r. poșta cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețului prenumerării pentru Sabinu este pe an 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3 fl. 50. Pen-

Nr. 33.

ANULU XXIII.

Sabinu în 27 Aprilie (9 Maiu) 1875.

(Tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu an 8 fl. iera pe o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri streine pe an 12 1/2 anu 6 fl. Inserate se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.)

✓ Sinodul archidieceșan,

Siedinti'a IV.

(dela 24 Aprilie v.)

Presidiulu ordinariu, notariu pentru protocolu I. Candrea, pentru insinuarea oratoriloru Dr. Il. Puscariu (pro) și T. Rosiescu (contr'a).

Presidiulu arata, ca nefiindu găta comisiunile cu operatele loru siedinti'a anuciata pre astadi înainte de amedi trebui sa se deschida numai adi dupa am. la 4 ore.

Se ia spre sciintia.

Nefiindu găta protocolulu siedintiei trecute verificarea lui se amana pre siedinti'a proxima.

Se ia spre sciintia.

Presidiulu comunica sinodului 1) ca deputatii: Cav. I. Puscariu, Moise Branisce și Savu Borha nepotendu veni ceru a fi dispensati dela siedintiele sinodali.

Se incuviintieza concediulu cerutu.

2) Raportulu Consistoriului archidieceșan, prin care acest'a arata resignarea actualului episcopu alu Aradului, P. I. Metianu, dela postulu de asoru onorariu in senatulu strensu bisericescu.

Se ia spre sciintia cu adausulu, ca suplinirea loculu vacantu se va pune la tempulu seu la ordinea dilei.

3) Raportulu Consistoriului arch. despre actulu donatiunaliu alu Esclentiei Sele Procopiu Ivacicoviciu.

Se predă comisiunei financiale.

4) Petitiunea lui Onitia pentru unu ajutoriu anualu; a comitetului paroch. din Iaga pentru o subventiune de 100 fl.; a lui Barsanu paroch. in Becleanu pentru unu ajutoriu; a comunei bisericesci din Hid'a pentru unu ajutoriu prin colecte; a paroch. Ant. Chifa din Hid'a pentru o subventiune că catechetu; a comitetului par. din Trosnea pentru unu ajutoriu spre scopulu edificării biserice, a comunei Vinerea pentru a se cassă unele pacturi ilegali facute contr'a statutului org. si in daun'a biserice; a dlui profesor dela institutu teolog. de aici D. Comsi'a, pentru urcarea salariului; a parochului din Apati'a Goga, pentru unu ajutoriu. Tote aceste petitiuni s'au transpusu la comisiunea petitiunaria spre esaminare.

Rogarea comunei bis. Lis'a pentru a se arondă la ppiatulu Fagarișului.

Se predă comisiunei pentru arondare.

Domnulu deput. Elia Macelariu face urmatorea propunere:

Considerandu ca in lips'a unui regulamentu normativu despre sfera de competintia a celoru trei senate consistoriale, s'a ivitu in sinulu Consistoriului arch. mai de multe ori unele dubietăți și mai cu sēma in privintia aceluor afaceri, cari suntu de natura mista și că atari dupa statut. org. apartienu la sfera de competintia a unui'a și celuilaltu senatu; —

Considerandu, ca si până acum unele obiecte de mai mare insemnatate, — de-si acelea dupa natur'a lor s'au tīnuttu de competintia unui'a seu celuilaltu senatu, s'au pertractatu și decisu in Consistoriulu plenariu, fia pentru importantia cea mare, seu in urm'a unoru concluse speciali ale Veneratului sinodu arch.; —

Considerandu ca insusi natur'a lucrului și interesele cele adeverate

ale archidieceșei inca aducu cu sine, că ori ce obiectu, seu afacere de mai mare insemnatate sa se pertracteze și decida in Consistoriulu plenariu; —

Din aceste consideratiuni se face urmatorea

Propunere:

Venerabilulu sinodu sa binevoieșca a decide:

I) Ca pre lângă obiectele insirate in §§ 119 și 140 stat. org., — apoi conferirea stipendiilor, — aprobarea profesoriloru dela institutu ped. teol. din Sabinu, și staverirea modalității in privintia esecutării principiului de reciprocitate la infintierea și sustinerea de școli miste cu caracteru confesiunali, — mai au a se pertractă și decida in Consistoriulu plenariu urmatorele obiecte:

1) Aprobarea protopresbiteriloru;

2) Impartirea ajutoriului imperatescu și a celui din fondulu de 30 mii, despre care impartire consistoriulu arch. va avé a relatiună totu-dēun'a sinodului arch. pre lângă acuderea unui conspectu alu celoru considerati;

3) Ori ce vendiare seu cumperare de realități, un'a și alta cu putere deobligatoria, numai dupa urmat'a aprobare din partea sinodului arch. asemenea și cumperarea de harthii de pretiu.

II) Afara de obiectele premise, ii sta presidiului in dreptu, a relegă la plenum și alte obiecte mai momentușe, standu totu-dēun'a in atari casuri asemenea și Consistoriulu arch. in dreptu a se demite in meritulu lucrului, seu a relegă resolvirea la competintia respectivului senatu de resortu. Propunetoriulu și reserva dreptulu de a motivă propunerea sea la tempulu cându se va pune la ordinea dilei spre desbatere.

Propunerea se transpune la comisiunea pentru propuneri.

Punendu-se apoi la ordinea dilei raportulu comisiunei verificatorie reportorulu I. Bojitia propune sa se verifice nou alesii deputatii clericali: Moise Lazaru in cerculu electoralu XVIII și I. Comsi'a in cerculu elect. XII.

Deputatii amintiti se verifica.

Urméza comisiunea petitiunaria. Raportorulu I. Bogitia relatéza, ca comisiunea propune:

a) cu privire la petitiunea preotului I. Isaila, care cere o remuneratiune pentru servitiulu seu că catechetu alu tineriloru gr. or. dela gimnasiulu gr. cat. din Blasiu, — din consideratiune, ca unu atare servitiu nu se pôte pretinde gratis; — că rogarea aceluia sa se transpuna la Ven. Consistoriulu arch. și sa se dee respectivului o remuneratiune anuale de 50 fl. din fondurile disponibile ale archidieceșei.

Dep. E. Macelariu spriginesce propunerea comisiunii cu adausulu, că designarea sumei sa se lase in voi'a Consistoriului arch.

Dep. Gaetanu in meritulu spriginesce propunerea comisiunii, in forma inse densulu e de parere sa se dee comisiunei financiale.

D. Han'a e de parere, ca întâiu trebuie sa se decida ca da-se respectivului remuneratiune și cătu și apoi comisiunea financ. va vedé, ca de unde sa se dee cuantulu votatu de sinodu.

D. Boiu admonéza, că sa nu se faca casu de precedintia, și sa se transpuna petitiunea la Consistoriu, care

dupa chibzuiala va conferi ajutoriulu din fondulu invetiatoriloru.

D. Pop'a designéza cuantulu remuneratiunei cu 100 fl. v. a.

Dep. Popescu e de parere, că sa se dee respectivului remuneratiunea sub titlulu de preotu și nu din fondulu invetiatoriloru, dintr'altele spriginesce propunerea comisiunii.

D. Patiti'a spriginindu propunerea comisiunii relevéza necesitatea, de a se face unu conspectu despre catechetii dela tôte gimnasiale spre orientare.

Votându-se asupr'a propuneriloru se primesce propunerea comisiunii cu aditamentulu propusu de Macelariu.

Petitiunea preotului N. Lazaru catechetu la gimnasiulu ev. lut. din Sebesiu pentru o remuneratiune de 20 fl. se transpune Consistoriulu spre considerare fără de a se numi sum'a.

Suplic'a oficialiloru din cancelaria arch. a archivarului Moise Tom'a și I. Reu pentru urcarea lefei loru se dă la presidiulu, pentru a li satisfice dorintia din prisosintia pausialeloru cancelariei.

Cele-lalte suplice câte se presentara, se recomanda Consistoriulu, spre a se luă in consideratiune drepta.

Dupa resolvirea petitiuniloru, cari tôte s'au consideratu, intru cătu adeca, s'au potutu consideră, — urméza la ordinea dilei raportulu comisiunei pentru arondarea protopopiatelor.

Reportorulu Patiti'a — dupa deschiderea siedintiei care fu suspinse pre 10 minute la propunerea dep. Pred'a, — desfasura mai intaiu motivele, pentru cari protopopiatulu Lupșiei ce vine mai întâiu la discussiune trebuie a se arondă. Contr'a acestei arondări au reclamatu vr'o 20 comune print'unu protestu. Comisiunea motivandu cu destule argumente e pentru arondarea protopresbiteratului in cestiune.

Archim. Pop'e arata, ca Consistoriulu a trebuitu sa lase acést'a cauza in suspensu, pentru ca nu e competentu, deorece protestulu este indreptatu deadreptulu contr'a decisiunei sinodali, prin urmare Sinodulu are sa decida.

La cererea dep. Bolog'a raportorulu cetesce actulu, numesce comunele protestatorie, și dovedesce, ca tôte impregiurările topografice, comerciali reclama acést'a arondare, protestulu e eflusulu numai a unoru tendintie particularistice, cari déca s'aru admite aru puté face ilusoria arondarea.

Hanni'a pune unu mare pondu pre protestele aduse, trebuie a se consideră dorintiele poporului, densulu necunoscendu impregiurările e de parere: Sinodulu sa insarcineze pre Consistoriu, că acest'a sa esmita unu comisariu, care sa studieze situatiunea, și déca va află intemeiata arondarea, sa se efeptuésca conformu legei.

Pred'a argumentéza, ca in meritulu arondării nu mai incapa nici o indoiela, numai in respectulu esecutării se potu escă pareri — altmintrenea discutandu iera in meritulu amu veni in conflictu cu actele legali premergatorie, dreptu aceea propune, că comunele sa se indrepte la conclusulu sinodalu din 1874 intratu dejă in putere de lege, iera Consistoriulu sa duca in deplinire arondarea.

Rosiescu spriginesce propunerea lui Hanni'a din motivele ce le-a adusu acest'a. Piso e pentru arondare, inse

sa nu prea grabimu. Mai vorbescu Macelariu și Patiti'a, celu dintăiu argumentéza, ca conclusele sinodali se potu alteră prin sinodu, déca impregiurările pretindu acést'a.

Gaetanu apera propunerea comisiunei dovedindu chiaru din reclamele comunelor, ca e necesaria arondarea, — iera Diamandi Manole cere sa se esmita doi comisari fiindu cestiunea delicata, pentru a se eruă, déca suntu adeverate seu nu gravaminele comunelor ce au protestatu.

D. Moldovanu dă unu esposeu topografica din care se vede, ca sistarea ppiatului, resp. arondarea este reclamata de impregiurările locale; deci e pentru propunerea comisiunii.

Presidiulu e pentru cercetare și urmandu acést'a sa se refereze la altu sinodu despre starea adevrata a lucrului.

In fine urmandu votarea se primesce propunerea comisiunei pentru arondarea ppiatelor și cu acést'a siedinti'a de astadi a sinodului fiindu tempulu inaintatu se termina.

Siedinti'a V.

(din 25 Aprilie.)

Dupa ce se deschide siedinti'a, se autentica protocolulu siedintiei de Mercuri și se anuncie esibitele intrate, din partea presidiului urméza la ordinea dilei continuarea discussiunei asupr'a arondării protopopiatelor.

Comisiunea prin raportorulu seu Patiti'a comunica, ca protopopulu Ternavei de susu Almasianu cere sa fia denumitu la Mediasiu și sa i se desfiintieze tractulu seu; comisiunea propune: sa se indrepte petentele cu rogarea sea la Consistoriu.

D. Han'a cere sa se rezolveze, déca se desfiintieza seu nu tractulu in cestiune, in cătu pentru stramutarea petentelui la Mediasu, acést'a sa se relega la Consistoriulu arch.

D. Boiu spriginindu propunerea comisiunei e de parere, ca déca alegerea ppresb. Almasianu la Mediasiu, aru succede, tractulu Ternavei se desfiintieza, déca nu, ppiatulu remane in statu quo.

Schianu spriginesce propunerea comisiunei, deputatulu Siandru inse o combate din motivulu, ca de vreme ce ppiatulu in cestiune apare că o insula și impedece o administratiune buna, asiă este cu cale, că sa se satisfaca cererea petentelui chiaru in interesulu administratiunei.

Borcea sustiene, ca nu se pôte primi conditiunea, care ni o pune respectivulu ppopu, de a fi denumitu, fiindu acést'a contr'a statutului organicu, dreptu aceea rogarea lui sa se transpuna la Consistoriu spre a se decide asupr'a ei in sensulu statutului org. și alu dispositiuniloru sinodali.

Mai pledéza Piso pentru, iera Macelariu contr'a propunerei comisiunei și punendu-se la votu se primesce propunerea comisiunei cu aditamentulu dep. Borci'a.

Reportorulu comisiunei Patiti'a impartasiesce ca contr'a arondării protopopiatului Sabinului I și II s'au substernutu unu recursu, pentru a nu se efeptu arondarea, până cându actualii ppopi I. Hanni'a și I. Popescu suntu in viétia, ei a remané conformu concluselor sinodali in statulu de adi. Comisiunea propune sa nu se dea locu recursului și sa se efeptuésca aronda-

rea conformu dispozițiilor Consistoriului.

Punându-se recursul la ordinea dilei se deschide o desbatere de principiu asupra cestiunei, ca învâlvă arondarea propusă a numitelor ppiate desființarea lor fațca s'eu se face numai o schimbare care nu alterează de loc ppiatele în fundamentele sele.

Macelariu, care deschide desbaterea acest'a interesantă și animată, susține, ca prin arondarea acestor ppiate, după cum vrea să o execute Consistoriul, se vatăma drepturile castigate, li se rapese respectivilor unu dreptu acuratu; după cum se vede din raportu, comisiunea cere nu arondarea, ci desființarea ppiatelor, ceea ce este contr'a concluseru sinodali, deci oratorulu doresce, că ppiatele să remana intacte.

Borci'a replica antevorbitorului, ca în casulu subversant nu e desființare, ci o simplă arondare, că și la alte ppiate. Numirile istorice ale ppiatelor în cestiune sunt: tractulu Salistei și alu Resinarilor, cum a fostu d. e. si episcopi'a la Resinari. Acum deca se stramuta resiedinti'a ppopului dela Sabiiu la Salisce, care opidu este centrulu, în care graviteza viati'a acestui ppiatu, nu se face alt'a de câtu se tiene contu de interesele administratiunei, fâra că prin acest'a să se altereze ppiatulu, precum nu s'au alteratu nici episcopi'a schimbându-si resiedinti'a dela Resinari la Sabiiu. Oratorulu arata, ca chiaru după concluseru sinodali arondarea în modulu acest'a, este reclamata de interesele administratiunei; deci spriginesce propunerea comisiunei.

Strevoiu: Ori-ce institutiune numai asiă pôte prinde radacini în popor, deca nu se face schimbări dese. Poporulu vedindu dese schimbări va deveni schimbos și siuvaitoriu, se va vatăma în sentiulu seu de legalitate, pentru ca și poporulu cunoște sensulu unei institutiuni. Acest'a este principiulu oratoriului, deci după acestea intrăba densulu: Este propunerea comisiunei mai corespundetoria concluseru sinodali s'eu bá? Concluseru de sub nr. 27 întielege sub arondare rumperea numai a câtoru-va comune, rumpându-se mai multe atunci se provoca o desființare; din acest'e consideratiuni oratorulu susține propunerea lui Macelariu.

Pred'a arata cu concluseru sinodale în mâna, ca arondarea în cestiune nu învâlvă de loc desființarea, pentru ca aice e numai o schimbare locale, dară elementele constitutive ale ppiatelor: sinodele etc. — remanu totu acelea, singura numirea se schimbă; dară schimbarea acest'a e cu totulu neesentiale și de aceea recomandă propunerea comisiunii.

Dr. Petcu desvôlta în pledarea sea, contr'a comisiunei, ca arondarea aici nu e mai multu arondare ci desființare, după cum a aretat și deput. Macelariu, a cărui propunere o si primesce oratorulu în urma.

Piso propune, că protopopiatele să se arondeze, dară pâna ce sunt actualii ppi în vieti'a să resiedeze în Sabiiu.

Bolog'a se provoca la sensulu singheliilor s'eu alu gramatelor, voindu să arete, ca prin desființarea ppiatelor în cestiune să ia respectivilor ppi actuali drepturile castigate prin acele gramate, în cari sunt induse tôte comunele ppiatului. Cum-ca aceste ppiate nu se arondează, ci se desființază, oratorulu citéza unele pasuri din concluseru sinodului dela 1873 si dovedese, ca după cum sta raportulu numericu alu acestor ppiate arondate de Consistoriu, se vatăma interesele ppiilor actuali și ppiatele sunt alterate, dreptu acea e pentru propunerea, să remana ppiatele intacte.

Gactanu dice, ca se ataca propunerea comisiunei din mai multe privintie; neesistinti'a ppiatului Salisce aru fi unu caracteristiconu alu desfiin-

tiarei. Acest'a întrebare inse e resoluta deodata cu primirea proiectului de arondare, deci astadi nu mai pôte încapă discussiune în respectulu acest'a. Incâtu e pentru desființare, nu este adevăratu, ca ppiatele în cestiune s'au alteratu de totu, pentru ca majoritatea a remasu la trunchiu, elementele constitutive sunt totu acelea, cu o diferintia mica numai, care o vedemu și la alte ppiate arondate, fâra că să se pôte dice despre aceste ca s'au desființatu. Mai departe nu s'a scurtatu nimenea în drepturile sele, după cum se susține din mai multe părți, dreptu aceea se recomanda propunerea comisiunei.

Schian, din motivele aduse și la discussiunea asupra protop. Ternavei de susu, susține și aici, ca este o desființare la medilocu și nu o arondare, dreptu aceea nu pôte să accepte propunerea comisiunei, ci se alatura la propunerea lui Macelariu.

Cristea reflectandu la gramatele, din cari d. Bolog'a a derivatu dreptulu de a nu se aronda, respective desființia ppiatele, — observa, ca deca ne-amu luă după singhelii, apoi putemu dice ca după logic'a acest'a nici unu ppiatu nu remâne în statulu reclamatu de gramata, pentru ca fia-care ppiatu au perdutu din comunele sele insirate în gramat'a sea mai multe s'eu mai putiene. Incâtu e pentru meritulu discussiunei, ca subverséza aici o arondare în sensulu genuinu, s'eu o desființare, trebuie să marturiséca ca aici nu e vorb'a de desființare, după cum susținu unii. Aici e o arondare că ori unde, și deca ne-amu împedecă de tôte veleitățile amu trebuî să sistâmu arondarea — dreptu aceea oratorulu recomanda propunerea comisiunei.

D. Manole explica ce va să dica cuventulu arondare. Acestu cuventu deriva din limb'a franceza, semnifica, ca se rotundiesce ce-va, dară nu se alteréza, nu se face o schimbare esentiale, precum vedemu, ca se face cu ppiatele în cestiune; dreptu aceea susține propunerea lui Macelariu.

Mihaltianu arata, ca mai tôte protopopiatele afara de alu Zarandului, au suferitu o stirbire mai mare s'eu mai mica, de aci inse nu urméza, ca acelea s'au alteratu. Oratorulu recomanda propunerea comisiunei.

Se cere încheierea desbaterei, dară neprimindu-se se deschide discussiunea de nou asupra acestui obiectu, care a lunecatu de pre terenulu de principiu pre ghiati'a personalităților.

Serv. Popoviciu espune motivele ce-lu îndemna a se abate dela propunerea comisiunei. Oratorulu, din consideratiunile relevate pâna aci și de alti oratori ce pledara pentru susținerea intacta a ppiatelor în cestiune, se alatura la propunerea lui Macelariu.

Arch. Pope'a marturesce, ca n'a avutu de gandu să ia cuventulu, dară vedindu ca discussiunea ia dimensiuni mari se afla îndemnatu a-si esprime convingerea sea în caus'a din discussiune. Aici este vorb'a de arondarea ppiatelor, nu de a protopresbiterilor, prin urmare o causa obiectiva. Deca se susține din mai multe părți, ca prin arondarea acestor ppiate se desființéza, apoi oratorulu trebuie să dica ca nu este adevăratu, pentru ca respectivele ppiate nu se desființéza. Cuventulu desființare semnifica atâtu câtu distrugere, d. e. deca se va luă din cas'a, unde suntemu adunati, caramidele, scandurile, cu unu cuventu tôte părțile constitutive, atunci, ea se desființéza. — Dară la ppiatele cestiunate nu se întempala acest'a, părțile lor constitutive cu putiena schimbare remanu totu unu întregu, că si mai nainte, ele nu se distrugu prin arondare. Ôre deca se taie dela unu arbore unulu s'eu doi rami, înceta elu de a mai fi arbore? Credemu ca nu — S'eu deca se taie dintr'unu vestimentu o bucatica si se carpesce iera

cu unu petecu de asemenea natura, ôre se alteréza vestimentulu? Nu de loc. Dreptu acea oratorulu în interesulu causei partinesce propunerea comisiunei.

Se cere încheierea desbaterei care se primesce.

Dep. Branu de Lemeny replica dep. Pope'a, ca în casulu concretu de fatia, arondâmu pre protopresbiteri, pentru ca se muta resiedinti'a, se schimbă numirea și se taie protopopiatulu preste medilocu rumpendu-se mai multe comune, — dreptu aceea din aceste motive precum și din testulu legi insusi deriva necesitatea, că să se lase aceste ppiate intacte — se alipesce lângă propunerea lui Macelariu.

În urma mai pledéza Macelariu pentru propunerea sea, referintele Patiti'a pentru a comisiunei. Se pune la votu nominalu propunerea lui Macelariu, si se respinge cu 22 contr'a 18 voturi.

Piso cere votare asupra propunerei sele, pre care o tiene de o propunere de sine statatoria. Propunerea sea, ca ppiatele Sabiiului I și II se arondează, inse actualii protopresbiteri remanu cu resiedinti'a în Sabiiu, se primesce.

Vineri în 25 Aprilé s'a continuatu și terminatu referatul comisiunei arondarei protopresbiteratelor. Picanta fu observarea dep. Branu de Lemeny la reclamatiunea mai multor comune din Branu, cari dorescu că numirea protopresbiteratului lor să fia cea de pâna acum: *ca între reclamanti sunt criminalisti*.

În siediinti'a de eri s'a alesu Par. Protosincelu Dr. Ilarionu Puscariu așesoru onorariu în Consistoriulu bisericescu. Mai pre largu cu alta ocașiune.

Contra p. t. membri ai partidelor romane din Transilvania.

Sunt numerose ocașiunile, unde fii mai destinsi, energiosi, luminati și devotati ai cutarui popor potu dá probe stralucite despre grigi'a de interesele acestui'a, despre abnegatiunea-li eroica și zelulu lor sinceru natiunali și patrioticu; inse dora nici odata mai stralucite, decât cu ocașiunea alegerilor dietali în cutare statu constitutionale. Alegerea de deputati pentru diet'a țierei e pétr'a din capulu unghiului a constitutionei și constitutionalismului unui stat. Acestu dreptu cetățienescu, pre câtu de frumosu, pre atâtu și nepretuibile, cuprinde în sine, că o adevărată picșide a Pandorei, posibilitatea tuturor bunătăților politico-sociale, întielesuali și materiali pentru țiera și popor, deca acele prin indiferentismu, împarechiări, abusuri și alte asemenea, nu le vomu lăsa să ne scape din mâni.

În patri'a noastră, precum se scie, preste siepte-optu septamâni inca voru fi alegeri dietali, si ôre care patriotu adevăratu, care fiu credinciosu alu natiunei sele să nu se intereseze de ele si să nu fia îngrijiatu de decurgerea și modulu reusitei lor? Prin ele se voru decide mare parte destinele țierei noastre si în acest'a ale natiunei rom. pre unu lustru de ani în înainte; de unde e învedereata necesitatea imperativa, de a ne sufucă de cu bunu tempu spre a ne defige fatia cu cestiunatele alegeri un'a ținuta barbatéca, nu numai corespundetoria adevăratelor interese ale poporului, ai cărui fii ne mandrimu a fi, ci și dămna de însemnatatea natiunei rom. în acest'a patria.

Din asemenea consideranti emisese subscrișii cunoscutulu lor *apelu fratiescu* pentru ținerea unei conferintie rom. transilvane înainte de desu memoratele alegeri dietali; care apelu de mai tóta inteliginti'a noastră fiindu fostu apretuitu după intentiunea lui sincera rom. în urmare pentru stabilirea locului unde? a timpului cându?

a persoanei, au persoanelor prin cari? si mai alesu a modalității, după care să fia conchiamata conferintia? la dorintie mai multelaturali, se ținû în 11 Aprilé a. c. la Alb'a-Iuli'a o *consultatiune prealabile* de mai multi barbati rom. fruntasi. Acesti'a, după seriose debateri, în cîntelegere fratiéca statorira. că „membrii partidelor rom. din Transilvania să se convoca la o conferintia gener. în Sabiiu, spre a se pronunția asupra ținutei politice a românilor fatia cu alegerile dietali“, *convocarea propria* a conferintiei, cum si *defigerea dilei* într'unu terminu anumitu, că adeca între conferintia si alegerile dietali să remana unu intervalu de 30—40 zile, încredintându-o subsemnatulu clubu; mai adaugendu și acea, că „câtra présantiele lor p. p. metropoliti de Blasiu și Sabiiu, că capi bisericesci ai românilor, clubulu să îndrepte specialminte o rogare, că effluinti'a dorintiei nôstre a tuturor, precum că Escelintiele sele asemenea să nu pregete a participă la conferintia.“

Conformu acestei insarcinări, după ce actulu alegerilor dietali se pronuncie între 1—15 Iuliu st. n. subscrișii grabescu a conchiamă pre p. t. membri ai partidelor rom. din Transilvania la oconferintia gener. ținenda în Sabiiu la 23 Maiu st. n. a. c. spre a ne pronunția asupra atitudinii politice a românilor ardeleni fatia cu alegerile dietali.

Fia-ni iertatu, fatia de suprem'a însemnatate a causei, a dá espresiune firmei sperantie, ca barbatii nostri înteleginti și maturi din tôte unghiurile belei Transilvanie nu voru crutiă tempu spese, nici ostenele, spre a concure cu luminile lor la fericiti'a deslegare a cestiunei. Mam'a nôstra iubită, dară multu cercată, natiunea, cere în stremtorarea sea concursulu tuturor fiilor sei buni și fideli. Faca ceriulu, că la intentiunată conferintia, să se afle într'un'a lamur'a natiunei și inteligintiei nôstre ardeleni si sa dea toti mâna cu mâna cei cu anima româna! În unire sta puterea. Faca ceriulu, că oftat'a conferintia gener. să ni aduca pre ranele anilor din urma acelu remediu, *balsamulu unirei*, cu care sant'a cauza a natiunei rom. va fi de diumetate castigată!

Din siediinti'a comitetului „clubulu membrilor rom. ai comitetului comit. Cosiocnei.“

Clusiu 27 Aprilé 1875.

Presied. club. Alesandru Lazaru, vice-presied. Dr. Greg. Silasi, cassariu Greg. Chif'a, notariu Vict. Russu, membrii: Gav. Popu, Vas. Rosiescu, Laz. Baldi, Ioane Petranu.

Revist'a diaristica.

„Vocea Covurluiului“ ocupandu-se de politic'a guvernului nostru dice urmatorele:

„Noulu ministeriu ungurescu, a cărui capu realu e dlu Tisza, aspira la vacantele ce o sa-i dea finea sesiunei și apropiarea nônelor alegeri. Eră tempu, căci magiarismulu accentuat a dlui Tisza, cu tôte ca-i aduce aplause frenetice din partea majorității fusioniste, aru putea sa-lu incurce cu cele-lalte natiunalități a regimului și chiaru cu Austri'a cislaitana.

Dlu Tisza a cutediatu să pronuncie, chiaru în parlamentu, în fati'a reprezentantilor natiunalităților serba, ruténa, româna și sasa, cari forméza marea majoritate a populatiunei regatului stului Stefanu, marele cuventu: Ungari'a trebuie să fia unu statu natiunali, ceea ce va să dica unu statu magiaru. Colegulu seu dela lucrările publice a facutu unu comentariu elocuentu acestei tese; elu a sumatu pre toti functionarii departamentului seu, pre toti impiegatii drumurilor de feru, a procură în terminu de 6 luni proba ca sciu limb'a magiara.

Acést'a otarire ecivaléza cu o proscriptiune a tuturor functionari-

loru capabili, cari, că si toti industriali si comerciantii, suntu de origine germana. Naturalmente diuarele din Vien'a striga la tirania: la care pres'a ungrésca respunde cerendu interdicerea loru in Ungari'a. Mesur'a dlui Pechy va provocă crudimi in Austri'a. Directorii drumurilor de feru austriace au decisu la rendulu loru de a cere escluderea drumurilor de feru unguresci din uniunea drumurilor de feru austro-germane. Deputatii sasi, romani si croati din diet'a din Pest'a si propunu din parte-le de a interpelă pre ministeriu in privinti'a acést'a. Ei voru cere la rendulu loru că, in administratiunile Croatiei, toti magiarii sa fia esclusi, deca nu voru vorbi limb'a croata.

Patriotismulu exclusiv a stângei magiare ce a ajunsu la putere este dara o mare gresiela politica, cându chiaru n'aru fi decatu unu calculu electoralu. Partidulu conservatoriu se va dá negresitu in partea nationalitatiloru oprimate, organulu capului seu, contele Sennyey, combate pre fatia politic'a ingusta si dominatorie a partidului liberalu magiaru.

Camer'a deputatiloru din Pest'a, se scrie la „Republique française“, a fostu la 13 Aprile teatrulu unei scene destulu de violenta si care este simptom'a unei situatiuni prea incurcata in Ungari'a. Se discută o subventiune extraordinaria de 300,000 florini ce trebuia sa se atribue din fondurile statului, teatrului nationalu, adeca teatrului magiaru.

Aici urmăza unu estrasu scurtu din cuventarea lui *Miletici* si a lui *Politu* dupa care dis'a foia francesca continua :

„La aceste cuvinte ale dlui Tisza, unu tumultu indescriptibile isbucni in adunare, aplausele si vivaturile (éljen) tribunelor se amestecara cu acelea ale reprezentantiloru. De alta parte, deputatii serbi, croati, romani si sasi se sculara si parasira sala. In zadaru presedintele Ghyczy sună clopotielulu, tumultulu nu potea sa se termine, si cându se mai calmă putienu, trebuia sa se radice siedinti'a. Naturalmente, diuarele magiare canta osanele dlui Tisza.

Cu toate acestea partidulu baronului Sennyey nu este de locu satisfacutu de acést'a scena si prevede cu drepitate funestele consecintie in provincie nemagiare ale coronei santului Stefanu.

Trebuie sa observămu ca asertiunile dlui Tisza in materi'a statistica suntu prea cutedietorie. Dupa recensimentulu oficial magiarii nu suntu decatu in numeru de 5,538,000 contr'a a 4,874,000 slavi, 3,484,000 romani si 1,700,000 germani, in totalu 10,058,000 nemagiaru. Inse, aceste cifre oficiale au fostu grupate de către functionarii guvernului interesatu a sporii totalulu magiariloru in daun'a celoru-a-lalte nationalitati; persoanele autorizate credu ca totalulu nemagiariloru este si mai considerabilu, si deca se pune lângă aceste cifre faptul, ca guvernulu nu face nimicu pentru instructiunea publica, cultulu si fericirea acestoru nationalitati cari trebuie sa subvie cu propriile loru medii, la toate trebuintile loru, se va intielege lesne mani'a ce trebuie ele sa simta vedindu-se victimele unei rase mai putienu numeroasa si care, departe de a cresce, din contra scade fără incetare.

Guvernulu ungurescu, posedandu o majoritate in parlamentu in urm'a fusiunei vechiului centru stangu cu partidulu baronului Deak, se pare dispusu a se aretă riguros către nationalitatile rivale. Se anuncia ca Matica (societate literara si pedagogica) serba din Turocz-Szent-Martin a fostu suprimata de autoritati si hartiele sele sechestrate. Toate acestea potu sa devina mai serioase de cum se crede, si pote sa supravina in valea Danubiului evenimente grave, cari aru avea o

mare influentia asupra linistei generale a Europei.

✕ Noutatile din Aten'a facu sa se presinta evenimente grave in regatulu grecu. Diuarele opozitiunei facu pre fatia apelu la resistenta si la refusarea impositelor votate de majoritate. De alta parte regele este pusu directu in cauza ca n'a congediatu ministeriulu seu; cu toate aceste e siguru ca minoritatea, divisa in fractiuni rivale, aru fi fostu incapabila de a forma o administratiune care sa fi avutu sians'a de a traí. Regele Georgiu se afla dara intr'o positiune superaciósă in toate privintile.

Romania.

✓ De curiositate comunicămu, dupa „Curierulu de Iasi“ urmatoarele date; care voru interesă cu deosebire pre acei cetitori ai nostri cari se intereseza a sci cum se serbeza pascile in Romania :

In sér'a de Vinerea mare, la orele 7½, I. S. domnitoriulu, insotitu de cas'a sea civila si militaria, escortatu de escadronulu de gendarmi, a mersu la sant'a metropolie, unde a asistatu la serviciulu bisericescu, celebratu de către Inaltu Preasfinti'a Sea metropolitulu primatu, incungiuratu de inaltulu cleru. La acést'a ceremonie erau fatia d-nii ministri; delegatiuni ale inaltelor curti de casatiune si de compturi, ale curtiloru si tribunaleloru, d. primariu alu capitalei; inalti functionari ai statului si d-nii oficeri superiori din garnizóna.

M. S. domnitoriulu cu In. P. S. S. metropolitulu primatu, inaltulu cleru si d-nii presenti au ocolitu cu santulu epitrafu si intorcându-se apoi in biserica au asistatu la seversirea oficiului divin.

✕ Sambata, 12 Aprile curentu, Inaltimea sea Dómn'a, insotita de dómn'a Sea de onóre, a asistatu, la orele 9 de diminetia, la sfânt'a liturgie, in biserica Dómn'a-Balasi'a.

In Sambet'a pasciloru la 12 ore nóptea, Inaltimea Sea Domnitoriulu, urmatu de cas'a sea civila si militaria, si escortatu de unu plutonu de militieni calari si de unu plutonu de gendarmi, a mersu spre a asistá la „sfânt'a inviere“, ce, cu solemnitate traditionala, s'a serbatu la sfânt'a metropolia, fatia fiindu d-nii ministri; notabilitatile magistraturei si ale administratiunei, d. primaru alu capitalei si d-nii oficeri superiori cari nu se aflau in frontu.

In curtea metropoliei erau insiruite detasiamente din toate corpurile garnizonei.

Inaltu P. S. S. metropolitulu primatu, inconjuratu de inaltulu cleru, a slujitu sfânt'a liturgie si cându esclama „Christosu a inviatu“, corulu a intonat unu imnu si 101 tunuri de pre „dealulu Spirei“ au anuntiatu capitali acestu momentu solemn.

Mari'a Sea, dupa acést'a a luat in mână sfânt'a cruce, inaintea cărei'a s'au inchinatu toti asistentii si dupa vechiulu usu, s'a scrisu evangeli'a sfântului Ioanu, care, in urma a fostu semnata de Prea Inaltulu Nostru domnu si investita cu sigiliulu statului.

La esirea din biserica, I. S. domnitoriulu, trecându pre dinaintea detasiamentelor garnizonei, le-a adresatu obicinuit'a urare de „Christosu a inviatu“, la care trupele au respunsu prin aclamatiuni entusiaste.

Mari'a Sea s'a intorsu apoi pre la orele 2, la palatu; vizitarea obicinuita a casarmelor neputendu-se face din caus'a tempului foarte ploiosu.

— Luni, 14 Aprile curentu, la 9½ ore diminetia, M. M. L. L. domnulu si dómn'a au asistatu la sant'a liturgie slujita la biserica negutietoriloru.

Mariile loru au fostu intemperate

la intrare de d-nii epitropi ai acestui sfântu lacasiu.

✕ Marti, 15 Aprile curentu, Mari'a Sea domnitoriulu a binevoitu a intruni la dejunu pre domnu generalu de divisiune I. E. Florescu, ministrulu de resbelu; d-nii generali Radovici si Zefcari; d-nii prefectu si directoru alu politiei capitalei; d-nu locotenentu-colonelu Gr. Polizu, comandantulu regimentului 3 de calarasi; d. locotenentu-colonelu I. Algiu, comandantulu pietiei precum si d-nii ofitieri ai escadronului de gendarmi si plutonulu de militieni calari, cari au formatu escort'a Mariei Sele in nóptea de pasci, comandatu de locotenentulu I. Izvoranu si compusu din: sergentu maioru G. Nestoru; sergentii: A. Lahovari si Pitesteanu; soldati militieni: C. Izvoranu, D. V. Polizu-Micsiunesti, I. I. Polizu-Micsiunesti, D. Moruzi, C. Suti, C. Balaceanu, D. Manu, A. Giani, M. Schin'a, Dumitrescu, Ghebauer, Hagi Tudurachi, A. Lensiu, C. Arghiropolu si Bozianu.

I. S. Domnitoriulu, care purtă uniform'a de calarasi, luându paharulu a radicatu, la sfersitul dejunului, urmatoriulu toastu:

„Este acel'a-si unoru de a fi soldatu séu generalu, fiindu ca fia-care ostasiu este aparatoriulu tiei, gat'a a luptă si murí pentru patri'a sea.

Prin urmare trebuie sa fia mandrie pentru totu românulu de a face parte din armata Vedu cu cea mai mare multamire ca acestu sentimentu petrunde astadi tinerimea nostra. Inceputulu este bunu, nu me indoiescu ca elu va gasi unu resnetu in toate districtele si atunci tier'a pote asteptă in linisce ór'a de pericolu si eu voi strigă cu incredere:

„Traiesca Romania, tare de a pururea!“

La aceste cuvinte, cari au fostu salutate cu urarile cele mai entusiaste ale asistentiloru, d. generalu Florescu a respunsu:

Sa traiasca M. S. Domnitoriulu!
Sa traiasca M. S. Dómn'a!

Articulul de lege XXXV. din an. 1874

CAPU XIII.

Manipulatiunea.

§ 133. Notariulu publ. e indetoratu, încatu legea n'aru dispune altmintrea, a pastră originalele tuturor documintelor publice facute de densulu.

Cându la facerea cutărui documentu iau parte doi notari, acel'a pastrăza originalulu, care au fostu insarcinatu cu compunerea lui.

§ 134. Actele, cari notariulu le au compusu cá insarcinatu judecatoriei, se dau in originalu judecatoriei.

Déca intr'o afacere, ce notariulu o implinesce cá comisariu alu judecatoriei, se compune vre-unu documentu notariale, acést'a notariulu o amintescé séu in procesulu verbale ce s'a luat despre afacere, séu in reportulu ce are sa faca judecatoriei, inse documentulu are sa-lu manipuleze cá oricare altu documentu notariale.

§ 135. Originalulu documintelor publice notariulu publicu numai in casurile stabilite prin lege, séu la demandatiunea judecatoriei lu pote estradá. Totu odata este datoriu a luá copi'a aceluia inainte de estradare, in acést'a a insemná fidelu toate notitiile marginale, corectiunea si schimbarea (modificarea) ce se afla in originalu; in urma copi'a acést'a a o subserie cu mân'a sea propria, a o provedé cu sigiliulu seu oficialu si a o autentică prin presedintele tribunului, iera acolo unde nu este tribunulu, prin judele cercului. Acést'a copia suplinesce originalulu pâna la retransmiterea acestuia, facendu-se exceptiune numai pentru copi'a testamentului mentionatu in §. 84.

§ 136. Notariulu p. este datoriu a-si tiené scriptele in ordine, a le pune in fasciculi facuti dupa anu si numeru, si a le

pastră in locu siguru in locuint'a ori in cancelari'a sea.

Pre partea din afara a fascicuiloru este a se insemná anulu si numerulu, si deca volumulu scripteloru recere a se face mai multi fasciculi, — numerulu primu si ultimulu alu documintelor publice dintr'ensulu.

Scriptele ce notariulu le-a facutu din insarcinarea judecatoriei, deca ele remanu la notariulu p. suntu a se manipulá totu in asemenea ordine, dara deosebite de către documintele publice.

§ 137. De pre documentele publice se potu estradá expeditiuni autentice, copie autentice, autenticate ori simple. Acést'a calitate este a se insemná pre actu.

Estradarea acestora de regula este detorinti'a acelu notariu publicu, care pastrăza originalulu. Exceptiunile suntu stabilite in lege.

§ 138. Expeditiuni autentice numai acelor'a, si in atâtea esemplarie se potu estradá, pentru cari si in câte esemplarie acést'a s'a concesu in documentu. Déca documentulu in acést'a privintia nu cuprinde in sine nimic'a, fia-care parte pote pretinde câte o expeditiune autentica.

La finea documentului, séu pre cól'a acclusa este a se insemná totu-déun'a, cui si cându s'a estradatu expeditiunea autentica.

§ 139. Expeditiunea autentica trebuie sa consune din cuventu in cuventu cu originalulu. Regulele §-loru 64 si 65, suntu a se aplicá si aici, totusi cu acea diferentia, cumca corectiunea, suplementulu si schimbările facute in originalu pre lângă observarea formalitatiloru prescise, este a se serie la acelu locu, unde apartiene, dara fără cá acést'a sa se amintescă deosebi.

In testulu expeditiunei sa se cuprinda plenipotentiele si cele-lalte acluse ale documentului astfelu, ca clausula de autentificare sa aiba putere si pentru acluse. Despre acést'a inse sa se faca amintire in clausula de autentificare.

La dorinti'a părtiloru se potu eliminá din expeditiune aclusele; eliminarea inse, sa se amintescă in clausula de autentificare; dara pre bas'a unei expeditiuni, cá si acést'a esecutiunea nu se pote ordiná.

§ 140. Autentificarea expeditiunei se face astfelu, cá notariulu publicu la finea expeditiunei consuna cu originalulu pastratu la notariulu publicu; mai departe ca pentru cine, unde si cându s'a estradatu. Acést'a clausula notariulu o subserie cu mân'a propria si o prevede cu sigiliulu oficialu.

§ 141. Expeditiunea autentica estradata dupa formele legale posiede egala autenticitate cu documentulu originalu, si acolo, unde legea pretinde prezentarea documentului originalu, are totu atât'a valóre de dreptu cá acést'a.

§ 142. Déca documentulu notariulu cuprinde in sine mai multe afaceri juridice si de sine statatorie: notariulu p. in locu de o expeditiune completa pote estradá expeditiune deosebi despre fia-care afacere, ceea ce in clausula de autentificare este a se insemná. Pre bas'a unei expeditiuni cá acést'a inse, esecutiunea nu se pote ordiná.

§ 143. Notariulu publicu numai in casurile urmatoarie pote estradá de nou expeditiune autentica:

- a) deca se invoiescu părtilé;
- b) deca o cere partea in loculu unei expeditiuni gresite ori defectuóse, restituindu cee-lalta.
- c) deca partea dovedesce, ca cea dintr'au s'a perdatu si ca este nimicită prin judecatoriă;
- d) deca s'a ordinaru prin tribunalulu respectivu (§ 11. 134.)

Acést'a calitate a expeditiunei este a se insemná si pre expeditiunea in-sa-si.

§ 144. Expeditiunea autentica renoita o ordina tribunalulu la suplic'a partei respective si numai atunci, deca suplicantele aréta verosimilitatea, ca are lipsa de expeditiunea ulterioara si ca in contr'a estradarei nu esiste nici o greutate.

Despre decisiunea de incuviintiare, se incunoscintiéza ambele părți.

Decisulu de incuviintiare nu se pote atacá cu remedie juridice. In contr'a decii-

seloru de denegare suplicantele p^ote apela in 15 zile dela inmanuare.

§ 145. In casulu §-lui 143. lit. a) despre invoirea p^ortiloru se face protocolu. Acesta sa se amintea si in clausula de autenticare. Acestu protocolu, precum si in casulu §-lui citatu lit. b) espeditiunea restituita mai departe in casulu de sub lit. c) atestatul necesariu, in urma in casulu de sub lit. d) demandatiunea judecatoriei sa se alature la documentulu originalu.

§ 146. Notariulu publicu este datoriu a concede p^ortiloru, urmatoriloru, plenipotentiatiloru loru si preste totu: pers^oneloru, cari dovedescu interesulu loru de dreptu si in contr'a caror'a nu esiste impedecare fundata, si cu invoirea p^ortiloru ori-cui, — sa cetesca documintele, si la cererea loru a li da copia autentica ori simpla.

Copia de aceste notariulu publicu p^ote estrada si mai de multe ori.

§ 147. Notariulu publicu despre testamentele facute de elu, ori predate lui spre pastrare nu p^ote estrada decatu numai copia; dara si aceste in vieti'a testatorului si numai acestuia, ori incrediutului seu prevediutu cu plenipotintia speciala. Dupa m^ortea testatorului numai deca testamentulu s'a publicatu conformu normeloru prescrie. In casulu din urma clausula de publicare sa se insemne si pre duplicatu.

§ 148. Deca notariulu publicu, unei pers^one, carea dupa lege nare dreptu, denega estradarea espeditiunei ori copie autentice, ori cetirea originalulu, — partea asupria are dreptu a-si cautu indreptatirea la tribunalulu respectivu. Notariulu publicu nu p^ote denega implinirea mandatului judecatorescu.

§ 149. Notariulu publicu este datoriu in 3 zile a estrada espeditiunile, estrasurile si copiile, cerute deca aceste nu trecu preste trei cole, — iera deca sunt de mai mare estensiune, celu multu in 8 zile.

In casu de intrebasare (negliginti'a) la cererea partei, presedintele tribunalului concede estradarea ori altui notariu publicu, ori judelei cercualu. Acesta impregiurare cu provocare la decisulu judecatorescu, are sa fia amintita in espeditiune, respective in clausula de autenticare.

§ 150. Deca se perde originalulu documentulu, — p^ortile potu depune la notariu espeditiunea autentica aceluia. La acest'a inse se recere amortisarea (nimicirea) documentulu perdutu, si dupa seversirea procedurii — incuviintiarea tribunalului respectivu.

Decisulu de amortisare si de incuviintiare se brosiureza de espeditiunea depusa.

§ 151. Fia-care notariu publicu este datoriu a purta protocolu de afaceri, in a carui rubrici se insemna urmatoarele:

a) numerulu actului in ordine curinte, dela inceputulu anului pana la finea lui, sub acest'a cu litere mai mici luna si diu'a actulu:

b) numele de familia, de botezu ori adevtivu, alu p^ortiloru, caracterulu si locuinti'a loru; deca sunt mai multi: numele colectiv si in casu deca acest'a nu s'aru pot^o intrebuinti numirea unei pers^one, iera ceea-lalti cu numerulu cointeresatiloru;

c) numirea si obiectulu afacerii dimpreuna cu suma eventuala a pretului;

d) observatiuni, cu deosebire in casulu §-lui 85, insemnarea, ca s'a estradatu originalulu, precum si numele primitoriului.

§ 152. Notariulu publicu este datoriu a improtocola de regula documintele de ori ce afaceri, dupa rubrice si in tote dilele; pre documentulu publicu si pre espeditiune a insemna numerulu de afaceri.

Legalizarea copieloru si traduceriloru, protestele cambiale, esibitele compuse de notariulu publicu, si insarcinarile primite dela judecatorie, precum cauzele de lasamentu nu se inregistreza in acestu protocolu de afaceri

§ 153. Improtolarea are sa se faca corectu, fara radere ori interpolare, astfelu, ca dela unu numeru pana la cela-laltu sa nu remana locu golu pentru o linea intraga.

Notariulu publicu este datoriu a sub-

scrie fia-care pagina indata ce aceea este umpluta, (scrisa), si a prevedea cu numerulu anului si cu sigilulu oficialu pagin'a prima si ultima a protocolului de afaceri.

§ 154. Protocolulu de afaceri, avendu a se transila cu cordea, ambele ei capete a se sigila pre ultima pagina, si a se insemna numerulu pagineloru, — se legalizeza prin presedintele tribunalului. Altu-feliu de protocolu de afaceri nu p^ote intrebuinti notariulu.

Deca protocolulu de afaceri s'a umplutu, seu deca notariulu vrea sa intrebuintieze altu protocolu fara de a fi plinu celalaltu: protocolu primu are sa fia incheiatu prin presedintele resp. alu tribunalului, si crucifigandu-se locurile g^ole, — sa scote din usuare.

Presedintele p^orta registru despre protocoale (de afaceri) legalizate prin elu, si despre numerulu pagineloru acelor'a.

§ 155. Notariulu publicu este datoriu la inceputulu fia-carui anu a substerne presintelui de tribunalu protocolulu de afaceri in originalu, si in copia vidimata de elu.

Presedintele insemnandu numerii de afaceri din anulu trecut, prevede protocolulu cu subscrierea sea, originalulu lu restitue notariului, iera copia o depune in archiv'a tribunalului.

Notariulu publicu, care in prim'a jumatate a lunei lui Ianuariu nu substerne protocolulu de afaceri, — platesce pentru fia-care di de negligintia pedepsa de 2 fl. v. a. Despre incasare, eschidiendu-se remediile de dreptu, se ingrigiesce presedintele.

§ 156. Notariulu publicu, afara de protocolulu de afaceri, mai are sa p^orte urmatoarele:

a) registru alfabeticu despre numele p^ortiloru, cari vinu inainte in protocolulu de afaceri, avendu a se insemna in acest'a si numerii corespundietori ai afaceriloru;

b) altu registru alfabeticu despre partile, cari au depusu ori au lasatu a li-se face testamentu, — eventualu au insemnarea, ca respectivulu a muritu, ori ca si-a luitu indreptu testamentulu;

c) protocolu pentru proteste de cambii in intiesulu legiloru viginte, in care se insemna si protestulu hartieloru comerciale mentionate in § 104:

d) protocolu despre banii depusi ori primiti prin elu, precum si despre obiectele de pretiu;

e) protocolu despre pertractarile lasemintelor;

f) protocolu despre insarcinarile judecatoresci.

§ 157. Rubricile protocoaleloru despre cauzele de laseminte, precum si despre insarcinarile judecatoresci, cuprindu in sine urmatoarele:

a) numerulu curente dela inceputulu anului pana la fine:

b) anulu, luna si diu'a, in care a primitu insarcinarea dela judecatoria ori dela parte, anumindu totodata si pre celu ce l'a insarcinatu;

c) obiectulu insarcinarii;

d) anulu, luna si diu'a, in care a corespunsu insarcinarii;

e) notiia: candu s'au substernutu judecatoriei actele ori raportulu, respective: candu s'a estradatu p^ortiloru documentulu:

f) observatiunile eventuale.

§ 158. Limba administratiunei este cea magiara. Notariulu publicu la inscriptiunea sigilului oficialu, la ducerea protocoaleloru, precum si in corespundintiele sele oficiale ce le are cu judecatoriile si cu camera notariale, in calitate de notariu publicu, este datoriu a intrebuinti acest'a limba.

CAPU XIV.

Archivele notariloru publici.

§ 159. In archivele notariale se pastreza scriptele si sigilele notariloru publici, cari prin m^orte ori din alta cauza au incetatu a functiona.

Atari archive voru fi la fia-care judecatoria reg.

In acest'a archiva scriptele fia-carui notariu publicu, cu insemnare necesaria se

voru pastra in deosebite fascioe si in armarie (sierie) incuiate.

§ 160. La archivele notariale se voru aplica archivari notariali, si, cerendu trebuinti'a, archivari suplini.

Afacerile archivariului le prevede de regula personalulu tribunalului. Afacerile archivariului notarialu presedintele judecatoriei le concede unui'a dintre judecatorii tribunalului. Afacerile cancelariei le plinesce unu espeditoriu, carui'a se dau spre dispu-

setiune cancelisti in numeru recerutu.

§ 161. Deca estinderea mai mare a arhivei aru cere unu personalu deosebitu, ceea ce pre bas'a remonstratiunei tribunalului respectiv si a camerei notariale se decide prin ministrulu de justitia — personalulu arhivei notariale se platesce din vistieria statului. Pre archivariulu, adiunctulu acestuia, si pre espeditoriu lu numesce ministrulu de justitia, iera pre scrietori presedintele tribunalului.

De archivari si adiuncti sa se numesca pre catu se p^ote, notari publici, cari dupa ocuparea acestui postu numai potu functiona ca notari publici.

Concursulu la aceste posturi se publica prin respectiv'a camera notariale, iera propunerile sele le subsierne ministrului de justitia.

§ 162. Din archiv'a notariale numai archivariulu p^ote estrada espeditiuni autentice, copie autenticate ori simple, asemenea si estrasele, atestatele si incunoscintiarile, precum si documintele pastrate numai elu le p^ote estrada.

Atari documinte le subserie notariulu publicu si le prevede cu sigilulu arhivei notariale.

Catu pentru manipulatiune: norme stabilite pentru notarii publici servescu de cinsura.

Tacsele inca sa se incaseze dupa normativele notariale si sa se transpuna la respectiv'a casa de contributiune.

§ 163. Deca archivariulu refusa cutare espeditiune, estradarea cutarui documentu copie, ori cetirea cutarui actu, nu da deslucirile dorite, seu in urma, deca partea nu se indetulesce cu stabilirea tacsei: asupria plansorei partei, dupa ascultarea archivariului, decide tribunalulu. Acesta decisiune nu se p^ote ataca cu remedie juridice.

§ 164. Deca m^ore cine-va, a carui testamentu se pastreza in archiv'a notariului publicu: sa se observe dispuetiunile §-lui 85. (Va urma)

Raportu comerciale.

Sabiu 7 Maiu n. Gr^on 4 fl. 27 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecat, 3 fl. 73 xr. calit. infer.; seara 2 fl. 80 xr. pana 2 fl. 53; orza 2 fl. 67; ovesu 1 fl. 87 pana 1 fl. 60 xr.; cucuruz (porumb) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 47 xr. galat'a austriaca.

Cane p'a 10—20 fl. maj'a.

Linte 7 fl. 33 xr.; mazarea 5 fl. 33 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie ungi 60 xr., scurte 50 xr. maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr.

Carnea de vita 16—20 cr. p., de porc 20—24 xr. Unsore 79 xr. pana la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Aprile (7 Maiu 1875.)

Meticele 5%	69 80
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 35
Imprumutulu de statu din 1860	111 50
Actiuni de banca	964 —
Actiuni de creditu	231 25
London	111 25
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	82 25
" " " Temisioreno	79 75
" " " Ardelenesci	78 50
" " " Croato-slavone	81 —
Argintu	102 80
Galbinu	5 27
Napoleonu d'auru (poli)	8 90

Nr. prot. 71 — 1875.

E d i c t u.

Ioanu Fauru din Apoldulu superioru, scaunulu Mercurei, carele de doi ani de dile a parasitu pre legiuit'a sea socie Susan'a Petru Fauru totu de acolo fara a se sci ubicatiunea lui, se citeza a se presenta inaintea subsemnatului scaunu p^opescu in terminu de

unu anu si o di, anumitu pana in 19 Aprile 1876, caci la din contra procesulu divortialu asupria i intentatu se va pertracta si decide si in absentia lui. —

Mercurea in 18 Aprile 1875.

Scaunulu p^opescu gr. or. alu Mercurei.

I. Drocu,
Adm. prot.

(2—3)

Nr. 81/1875.

E d i c t u.

Prin care Mari'a Lazaru Mateiu maritata Vasiliu Stoicanu din Cristianu scaunulu Sabiului, de tempu mai indelungatu prebegita, fara a se sci deloculu petrecerei ei, se indetoreza ca in terminu de unu anu dela datulu de fatia computandu, negresitu sa se prezenteze inaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu intentatu asupria-i de barbatulu ei, se va otari si in absentia ei.

Sabiul 11 Aprile 1875.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopresbiteratului tract.

(3—3)

Sabiului I.

Neincungiuratu de lipsa la economi'a de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate mediloe de casa, corespundieterie relatiuniloru nostre economice si pusetiunei tiei nostre, cari atatu ca medilocu de cura, catu si ca medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsesca la nici unu economu adevratu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, sioreceloru si altoru bole periculose, precum: caturhoe'a organeloru de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celoru mai decidietorie bole; mai departe servescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumoasa si lu sustienu sanetosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebitelor aprinderi si alto bole, precum: flatu lentia si colica, mai departe la vaci, deca dau lapte putienu si slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitului perdutu si cu deosebire la vitele de ingrasiatu.

1 Pac. a 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. a 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neaparatu de lipsa in economi'a rationale de oi, preparatu din cele mai aprobate si practice mediloe de casa, celu mai bunu medilocu de cura si preservativu contra bolelor epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbeza, clorosea (Anaemie Bleichsucht), tusa, diarhoea, bubatu (versatu) mai departe restitue apetitulu perdutu si vindeca tote bolele de stomachu si a organeloru din launtru s. a. m.

1 Pac. a 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. a 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Cureza diarhoea, colica, branc'a, precum si feliuritele aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu si totu-odata si ingrasia.

1 Pac. a 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. a 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Deposituulu principalu de espeditiune la ALBERTU VACSHMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe in depositu: in Sidisiora la I. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Hutflesz, in Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, si in Bisritia la G. M. Textorisu.

(2—3)